

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

A színházak bezárása és a szénhiány

Forrás:

Az Újság

Bp.

(Hélv)

1917. Évi

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Idő

1917

Személy

A színházak bezárása és a szénhiány

(Ma hétszáznál több vagon szén érkezett Budapestre. — Az iskolák szünete. — Vidéken több városban játszhatnak a színházak és a mozik.)

— Saját tudósítónktól. —

Csendes város lett tegnap óta Budapestből. Tizenegy órára elnémult teljesen és éjjelkor már alig lehetett embert látni az utcán. A kedveszegett város cselendesedésével azonban több baj szakadt reánk. A bérkocsik is elvonultak az utcákról és éjjel után egyetlen kocsis sem volt már látható. Tetézi a zavart, hogy a villamosok is beszüntették feltizenkettőre a forgalmat, úgy hogy a kinek az éjszakai órákban sürgős dolga akad, orvosért vagy gyógyszerért kell sietnie, a félvárost végiggyalogolhatja. Kocsis és villamos nélkül maradtak azok az utasok is, a kiket a késéssel beérkezett vonatok késő éjszaka hoztak Budapestre. Még éjszaka két órákor is gyalogoltak az utcán töröndökkel, csomagokkal megterhelve asszonyok, katonák és gyermekek és hiába mentek szállóról-szállóra, mindenütt azzal fogadták őket: nincs szoba. A másik baj, hogy nincs nyilvános telefon. Csak a rendőrszobák meg a szállók telefonjait használhatja a közönség, de ha veszedelem, tűz, baleset történik, félórát is várhat, míg telefonkészülékhez jut az ember. E szomorú napokban az egyetlen remény a sűrűn beérkező szénvonatok. Ma is azt az értesítést kaptuk, hogy kedd reggelig az utolsó huszonegy órában hétszáz vagon, ma reggel óta pedig már ennél is több érkezett. Ha fokozódik a szén-

szállítás és fuvarszervezésben sem lesz hiány, úgy előreláthatólag hamarosan vége lesz a mai kényeszerhelyzetnek. Ebben reménykednek a színházak is, a vidéken egyébként is már több színházban előadásokat tarthatnak és a mozik játszását is engedélyezték.

A rákosi rendező-pályaudvarra tegnap reggeltől ma reggelig hétszáz vagon szén érkezett, a melyből csaknem négyszáz kocsis porosz szén volt. Ma reggel óta még tömegesebben jön a szén s már jelentős van arról is, hogy utban van Poroszországból mintegy ezer vagon. Porosz szenet kapnak a gázgyárak is, — ma mintegy hatvan vaggont utaltak ki a gázműveknek — úgy hogy a gázszolgáltatás beszüntetésére most már való-

színűen nem kerül rá a sor. De annál több kellemetlenséget okozott a fagy a gázcsapokban és a gázórákban. Ezek befagytak, néhol annyira, hogy sem világító, sem ipari gáz nincs és hetekig fog tartani, a míg a légszerelők helyreállíthatják a gázszolgáltatást. A katonai fuvarok ma is sok száz métermázsa szenet szállítottak magánosoknak és kiskereskedőknek, de ez még mindig csak elenyésző hányada annak a szénhiánynak, a melynek hatását ma érzi Budapest csaknem valamennyi intézmény, vállalat, iroda és magánháztartás. Az ötven kilós szénadagokból ezernyolcszázán kaptak szenet a józsefvárosi, lipótvárosi és északi pályaudvarokon. A Déli vasút pályaudvarára is érkezett néhány vagon, a melyet a budai vidéken nyomban szét is osztottak. Ezeröttszázán kaptak ebből a szénből ötven-ötven kilós adagokat. A kiskereskedők naponta harmincz vagon szenet kapnak, illetve utalványaik alapján, ha elegendő mennyiségű szén érkezik, ennyire lehet igényük.

A m. kir. tudományegyetemen és a királyi József-műegyetemen márczius elsején ismét meg-

kezdődnek az előadások. Márczius elsején nyílnak a fővárosi középiskolák is, ha a szénhiányt kellően fedezve lesz. A községi elemi iskolák csak márczius 12-én nyílnak meg, mert itt tetemesen nagyobb fűtőanyagra van szükség.

Bizonytalanság van azonban a fővárosi színházak megnyitása tekintetében. Sokan azt hiszik, hogy a hét végén már megkezdődhetnek a színházak, mulatóhelyek és mozik előadásai, de illetékes helyen erről mitsem tudnak. Mint már jelentettük, a Király-Színház, a Magyar Színház és a Népopera művészszemélyzete küldöttségileg keres fel a belügyminisztert, a kit memorandumban fognak felkérni arra, hogy tegye lehetővé, hogy a színházak ismét működhessenek. A belügyminiszter gyengélkedése folytán a küldöttség csak a napokban jelenik meg Sándor János belügyminiszter előtt.

Az Országos Színészegyesület központi irodájába sorba jönnek a vidéki színházak értesítései, hogy a színházak bezárták és hogy a színészek kenyér és kereset nélkül vannak. Tetézi ezt a bajt a vidéki színházaknál az is, hogy a társulatok legnagyobb része konzorcionális alapon működik s így az a lehetőség, a mi a fővárosi színházakban megvan, hogy az igazgatók a szünet idején részben fizetik a színészeket, a vidéki színházaknál nincs meg. Mindössze három helyről, Temesvárról, Miskolcra és Pécsről jött eddig értesítés, hogy a hatóságok éltek a miniszteri rendeletnek megadott ama jogukkal, hogy kellő szénkészlet esetén a színházak előadásait továbbra is engedélyezhessék és így ezekben a színházakban most is játszanak. Viszont Kassáról, Szabadkáról, Debreczenből, Kiskunhalasról, Kecskemétről, Pancsováról, Szegedről megjött már az értesítés, hogy a színházak bezárták és sürgős intézkedést kérnek a színészegyesülettől, hogy a színészeknek és színésznőknek valamelyes segítséget nyújtson, mert néhány nap

mulva nem lesz mit enniök. Az Országos Színész-egyesület vezetősége bevárja a többi társulatoktól jövő értesítéseket is, de még ezen a héten okvetlenül rendkívüli tanácsulést vagy elnöki értekezletet tartanak és sürgős intézkedéseket foganatosítanak a színészek segélyezése dolgában. A vidéki szintársulatok nagy károkat szenvedtek már az országos gyász idején elmaradt előadások miatt is, a melyet csak kevéssé enyhített az a segély, a melyet a kultuszminiszter kiutalt és félé, hogy ez a mostani zárás, ha néhány napnál tovább tart, a vidéki színészet teljes csődjét idézi elő.

Szombathelyen Herbszt Géza alispán megengedte a mozgóképszínházaknak, hogy előadásokat tartsanak, miután tüzelőanyaggal bőségesen elvannak látva. — Az alsó-ausztriai helytartó tudvalevően betiltotta Bécsben a mozis előadásait. A mozgófénykép vállalatok e miatt a belügyminiszterhez fordultak, a ki megígérte, hogy a mennyiben újabb zavar nem áll be, február 23-tól kezdve újra megengedi a mozgófényképszínházak előadásait.

Az új zárórarendelet esti félnyolcz órában állapította meg a cukrászdzák záróráját. Miután az élelmiszerárúsitó üzletek közé sorozták a cukrászdzákat, a főkapitányság úgy intézkedett, hogy a cukrászdzák vásárnapokon csak délelőtt tíz óráig maradhatnak nyitva. E rendelkezés ellen a cukraszok a belügyminiszterhez fordultak, a ki értesítette őket, hogy a cukrászdzák este félnyolcz óráig vásárnap is nyitva tarthatók.